

NÜRNBERG (Cumhuriyet) - Nürnberg'de düzenlenen "Türkiye/Almanya Film Festivali" 13 yaşına giriyor. 1992 yılında "Türkiye Sinema Günleri" adıyla yedi film ve bir konuşun yer aldığı mini bir programla dünyaya gözlerini açan festival, daha ikinci yılında yer verdiği kısa ve belgesel filmlerle, Almanya'da düzenlenen benzer etkinlikler arasında özel bir konuma sahipti. 1996 yılında son kez "Türkiye Sinema Günleri" olarak yapılan festival, ilk beş yıllık gelişim evresi içinde, sadece Türkiye sinema sanatının Almanya'da tanıtılmasına önyak olmadı, aynı zamanda, bugün artık Alman sinemasına damgasını vuran Fatih Akın, Ayşe Polat, Neco Çelik, Yüksel Yavuz gibi Türkiye kökenli yönetmenlerin ilk kısa filmleriyle tanıtıldığı bir platform işlevi de gördü.

Başından itibaren Türkiye'nin gerçekliğini alışlagelmiş klişelerin ötesinde gösterme hedefine kilitlenen festivalin gelişmesinde, Halil Ergün ve Tuncel Kurtiz gibi efsane isimlerin yanı sıra bugün artık aramızda olmayan Atif Yılmaz ve Ömer Kavur gibi büyük ustaların da katkısı oldu. Nürnberg'e konuk olan yönetmen ve oyuncular, seyircinin karşısına sadece filmleriyle çıkmadılar. Etkinlik kapsamında düzenlenen söyleşi, panel ve açık oturumlar, bugün de festivalin karakteristik özelliklerinden birini oluşturuyor.

Almanya'da yaşayan ikinci kuşak genç bir ekip tarafından kurulan festival, 1998 yılında "InterFilmFestival" konseptiyle bir sıçrama gerçekleştirdi. İçinde yaşadıkları toplumsal gerçekliği yansıtan derdinde olan festival ekibi, kendilerinin de biyografilerini belirleyen göç olgusundan yola çıkarak, festivali, Almanya'ya göç veren ülkelerin sinemalarını da kapsayacak

adımını attı.

Kuruluşundan 11 yıl sonra festival, sadece Türkiye sinemasının ülke dışında temsil edildiği en büyük platform olma özelliğini perçinlememiş, aynı zamanda Türkiye ve Almanya sinema sanatı arasındaki en önemli köprü olma görevini Almanya sinema sektörüne ciddi biçimde açılarak da önemli bir kazanıma imza atmıştı. Bunun en somut örneğini kuşkusuz festivalin yarışmalı bölümüne gönderilen filmlerin kalitesinde, festivale gelen konukların ve uzmanların sayısındaki önemli artışta ve etkinliğin medyada bulunduğu yankıda görmek mümkündür. O güne kadar, Türkiye'deki hemen hemen tüm önemli yönetmen ve sayısız yıldız ev sahipliği yapan festivale dünyaca ünlü Alman oyuncu Mario Adorf gibi yıldızların da onur konuğu olarak kazanılması, etkinliğin ulaştığı prestij gözler önüne seren en önemli gelişmelerden biriydi.

Türkiye/Almanya Film Festivali, çok büyük bütçelerle gerçekleştirilen uluslararası festivallerin en tipik özelliklerinden birini daha yıllar öncesinden yerine getirmeye başlayıp festivale katılan sinemacılar arasında somut ilişkiler kurma ve ortak projelere önyak olma görevini de üstlenmişti. Bu bağlamda, 1998 yılında festivale konuk olan Atif Yılmaz, etkinliğe başından beri destek veren Habib Bektaş'ın "Gölge Kokusu" adlı romanını "Eylül Fırtınası" ile sinemaya uyarlamış ve film SanartFilm tarafından Almanya'da vizyona sokulmuştu. Reis Çelik'in başrolünde Tuncel Kurtiz'le çektiği "İnat Hikayeleri" de festivalin önyak olmasıyla

birincisiydi. Türkiye'nin, eski Yugoslavya, İspanya, İtalya gibi Güney Avrupa ülkelerinin sinemalarını da kapsayan ilk InterFilmFestival'de senarist, insan hakları savunucusu ve Uluslararası Ankara Film Festivali'nin kurucusu Mahmut Tali Öngören'in çok önemli bir katkısı oldu.

2000 yılında yapılan 2. InterFilmFestivali tamamen uluslararası bir çehre kazanarak, göçün damgasını vurduğu Fransa ve İngiltere gibi Avrupa sinemalarını da gündemine aldı. 1999 yılında kaybet-

tiğimiz Mahmut Tali Öngören'in anısına Demokrasi ve İnsan Hakları Ödülü vermeye başlayan festivalin bu geleceği hala sürüyor.

Festivalin uluslararası bir nitelik kazanması bir takım sorunları da beraberinde getirdi. O güne kadar tamamen sinema delisi bir grup insanın gönüllü çalışmasıyla katarların etkinliğin devam edebilmesi ancak kurumsallaşmasıyla mümkün olacaktı. Profesyonel kadroların varolmadığı bir festivalin taşıma suyla döndürülmesi mümkün değildi ve bu gerçeklikten yola çıkan festival düzenleyicileri, hem etkinliğin içeriğini tekrar gözden geçirmek, hem gerekli kurumsal destekleri bulmak hem de yoğun bir sponsor arayışına girebilmek için mola almak zorunda kaldılar. 1992-1996 döneminde Türkiye Sinema Günleri olarak her yıl yapılan, 1998 ve

bildiği, devasa festivallerin anonim havasına sahip olmayan, seyircilerin kahve içerken ünlü yönetmenlerle sohbetlere girebildiği büyük bir aile atmosferine sahip festivalin bu özelliği herhalde en büyük avantajlarından biri olsa gerek.

Bu sayede kurulan ilişkiler sonucunda, festivale konuk olan yıldızların ertesi sene genç bir yönetmenin kısa filminde yer alması sık sık karşılaşılan olgulardan birisi. Nürnberg festivalinin ayrıntı bir diğer özelliği, büyük bir inatla sürüyor olması kuşkusuz. Almanya'nın değişik kentlerinde yapılan ve şu veya bu nedenle sürdürülemeyen ya da festivale dönüştürülen diğer benzeri etkinliklere oranla Nürnberg festivali, sinema delisi birçok insana da verdiği destekle, benzer etkinliklerin kotarılmasında önemli bir rol oynuyor. Başlarda çok düşük olan Alman izleyici oranı da süreç içerisinde önemli boyutlara ulaştı.

Diğer yandan, Türkiye kökenli ikinci kuşak gençlerin başlattığı festivalin, aradan geçen 13 yıl içinde genişlediğini ve üçüncü kuşaktan gençlerin de yer aldığı ekibiyle farklı bir çehreye büründüğünü söylemek gerekiyor. İşin belki daha da ilginç ve sevindirici tarafı, ekiple yer alan gençlerin süreç içerisinde sinema sanatına yönelmesi ya da festivale filmleriyle yer alan sanatçıların etkinliğin gönüllü destekçisi haline gelmesi. Festival çalışanlarının büyük bir özveriyle sürdürdükleri çok önemli bir diğer çalışma alanı ise, etkinliğin iki dilliliği. Kataloğundan gazetesine, söyleşilerin-

2000'de ise ilk kez periyodik olarak festivalin çalışanları, bu arada farklı bir mecraya da girdiler. Türkiye sinemasının yurtdışında sadece festivallerde, o da çok cıvaz olarak temsil edilmesinden ve Batı Avrupa ülkelerinde artık vizyona girmeye başlayan Türkiye yapımı filmlerin sadece ticari eserlerden olmasından yola çıkan Nürnbergli festival çalışanları, SanartFilm'i kurarak, politik içerikli ve sanatsal değeri yüksek Türkiye yapımı filmleri Al-

manya'da dağıtım sokmaya başladılar ve bu faaliyet halen devam ediyor.

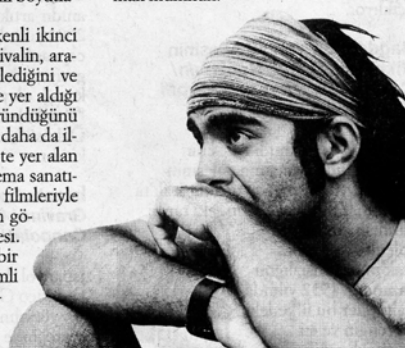
Dağıtım çalışmalarının yanı sıra, o güne kadar görülmemiş hummalı bir ön çalışmayla

2003'te tekrar start alan festival de seyircisiyle yeni bir çehreyle buluştu: Türkiye/Almanya Film Festivali. İki ülke sinemasına odaklanan ve ilk kez yarışmalı bölümlerin de açıldığı festival, gerek Nürnberg Belediyesi'nin, kent artık vazgeçilmez bir etkinliği haline gelen festivale verdiği desteği politik olarak da sahiplenmeye başlaması, gerek Türkiye ve Almanya'da bakanlıklar, eyaletler ve sektör kurumları düzeyinde kurulan ilişkilerin meyvelerini vermesi, özellikle de Robert Bosch Vakfı gibi kurumsal destekçilerin kazanılması sayesinde profesyonellik yolunda ilk ciddi

bu özelliğiyle sadece kültürel dil köprüsü işlevini görmeye kalmıyor, aynı zamanda hem Alman filmlerinin Türkiye'deki festivallere gitmesinin önünü açıyor, hem de Türkiye'den sayısız filmin ilk kez Alman izleyicisiyle buluşmasını sağlıyor.

Bu yıl 13'üncü kez perdelerini açacak ve 9 Mart'a kadar sürecek olan festivalin Uzun Metrajlı Film Yarışması'nda, yönetmen Semih Kaplanoğlu'nun geçen yıl Cannes'da gösterilen Yumurta adlı filmi Türkiye adına yarışıyor. Fatih Akın'ın yapımcı olarak imza attığı ve ilk kez Uluslararası Berlin Film Festivali'nde seyirci karşısına çıkan Chiko ise Almanya'yı temsil eden filmler arasında.

Bu eşine az rastlanılan etkinliğin 13'üncü yılındaki programı hakkında, internetteki "HYPERLINK <http://www.fftd.net>" adresinden geniş bilgi almak mümkün.

Nürnberg Film Festivali 13 yaşında...